ΠΑΝΤΙΣΡΑ
αντικαπιταλιστικη • ενημερωση

Ερνέστ Μαντέλ για το χουντικό πραξικόπημα

Τα διδάγματα της Ελλάδας

(Μάης 1967)*

(Δημοσιεύθηκε στο τεύχος της 13ης Μαΐου 1967 της βελγικής σοσιαλιστικής εβδομαδιαίας εφημερίδας La Gauche της οποίας ο Mandel ήταν αρχισυντάκτης)

Επιμέλεια Γιώργος Μητραλιάς

Είναι πολύ νωρίς για να κάνουμε έναν οριστικό απολογισμό του στρατιωτικού πραξικοπήματος στην Ελλάδα. Μας λείπουν ακόμη οι απαραίτητες πληροφορίες, ειδικά για την έκταση της λαϊκής αντίστασης μετά το πραξικόπημα.

Όμως ορισμένα διδάγματα είναι ήδη επιτακτικώς εμφανή και είναι καιρός να αφομοιωθούν από όλους τους εργαζόμενους και τους πρωτοπόρους αγωνιστές.

1. Κάθε υπόθεση ότι η οξύτητα των κοινωνικών αντιθέσεων θα αμβλυνθεί – διεθνώς ή εθνικά – ότι η σταθερότητα των δημοκρατικών ελευθεριών θα διασφαλιστεί και ότι ο σοσιαλισμός μπορεί σταδιακά να θριαμβεύσει μέσα από τον ειρηνικό κοινοβουλευτικό και εκλογικό δρόμο, έχει διαψευστεί για μια ακόμα φορά.

Η διατήρηση αυτών των ελευθεριών είναι συνάρτηση ενός καθορισμένου συσχετισμού δυνάμεων μεταξύ των αντιμαχόμενων τάξεων.

Όταν η κοινοβουλευτική δημοκρατία διατρέχει τον κίνδυνο να μην εξυπηρετεί πλέον τα συμφέροντα του μεγάλου κεφαλαίου και το τελευταίο δεν παραλύει από τη δράση των μαζών, το καθεστώς αυτό μπορεί να ευνουχιστεί ή να απορριφθεί μέσα σε λίγες ώρες.

2. Η ψευδαίσθηση ότι ζούμε σε ένα καθεστώς όπου η **πραγματική εξουσία** βρίσκεται στα χέρια του κοινοβουλίου ή των ψηφοφόρων, έχει επίσης διαψευστεί. Το κοινοβούλιο και οι ψηφοφόροι δεν κατέχουν παρά μια επιφανειακή και περιορισμένη εξουσία. Η αποφασιστική εξουσία βρίσκεται στα χέρια του κεφαλαίου και των "ενόπλων" που αυτό μισθοδοτεί. Το κράτος δεν είναι το κοινοβούλιο αλλά ένας μηχανισμός που βασίζεται σε αυτούς τους "ενόπλους".

Όσοι αρνούνται να δουν αυτό το πασιφανές γεγονός και απλώς διαβεβαιώνουν ότι ζούμε "υπό δημοκρατία", ξεχνώντας ή αποκρύπτοντας την αστική φύση αυτού του κράτους, εξαπατούν τον εαυτό τους ή εξαπατούν τους άλλους.

3. Η σύλληψη όλων των αγωνιστών της Αριστεράς -συμπεριλαμβανομένων, σύμφωνα με τον στρατηγό Παττακό, πολλών ανθρώπων που το ίδιο το δικτατορικό καθεστώς θεωρεί "αθώους" (**Le Monde,** 11 Μαΐου 1967)- προετοιμάστηκε προσεκτικά από ένα σύστημα από μαύρες λίστες, χαφιέδες και συσκευές υποκλοπών που λειτουργούσε επί χρόνια. Το σύστημα αυτό λειτουργεί στις χώρες του ΝΑΤΟ, υπό την κάλυψη του ΝΑΤΟ, στο πλαίσιο της καταπολέμησης της "εσωτερικής ανατρεπτικής δράσης", συμπεριλαμβανομένου του Βελγίου (σήμερα έδρα του ΝΑΤΟ).

Στη χώρα μας, αυτό το σύστημα έχει ενισχυθεί στο πλαίσιο των μέτρων "για τη διατήρηση της τάξης" που ψήφισε το Βελγικό Σοσιαλιστικό κόμμα. Αυτοί που υποστήριξαν το ΝΑΤΟ ως μέσο υπεράσπισης της "δημοκρατίας ενάντια στον κομμουνισμό" θα πρέπει τώρα να κοκκινίσουν από ντροπή.

4. Όσοι αρνούνται ότι υπάρχει οποιαδήποτε διαφορά μεταξύ ενός αστικοδημοκρατικού καθεστώτος στο οποίο οι εργαζόμενοι έχουν ένα ελάχιστο ποσοστό ελευθεριών να οργανώνουν συνδικάτα, να προετοιμάζουν απεργίες, να οργανώνουν διαδηλώσεις, να εκδίδουν εφημερίδες, και ενός δικτατορικού και φασιστικού καθεστώτος, και οι οποίοι λανθασμένα χρησιμοποιούν τον όρο "φασιστικό" για να χαρακτηρίσουν καθεστώτα που δεν είναι τέτοια, έχουν για άλλη μια φορά επιδείξει την πολιτική τους βλακεία, μια βλακεία που είναι χειρότερη από την απλή ανοησία.

Μια τέτοια άποψη αφοπλίζει τους εργαζόμενους που βρίσκονται αντιμέτωποι με την απειλή ενός "ισχυρού" ή φασιστικού κράτους, το οποίο μπορεί ακόμα να συντριβεί αν οι εργαζόμενοι το πολεμήσουν εγκαίρως με επαρκή δύναμη και σθένος.

Πηγαίνετε τώρα και εξηγήστε στους οκτώ χιλιάδες Έλληνες πολιτικούς κρατούμενους,

στους εργαζόμενους που στερήθηκαν τα συνδικάτα τους, ότι η ανάληψη της εξουσίας από το στρατό δεν άλλαξε τίποτα, αφού ο φασισμός επικρατούσε ήδη στην Ελλάδα πριν οι συνταγματάρχες πάρουν την εξουσία!

5. Το **στρατιωτικό πραξικόπημα** ακολούθησε τις τεράστιες διαδηλώσεις των ελληνικών εργατικών μαζών το καλοκαίρι του 1965. Εκείνη τη στιγμή οι μάζες ήταν διατεθειμένες να ανατρέψουν τη μοναρχία και να διαλύσουν το στρατό, αν όχι να πάρουν την εξουσία και να επιφέρουν την πτώση του καπιταλισμού. Οι ηγέτες τους περιόρισαν τον αγώνα τους και τους εγκλώβισαν σε μια καθαρά εκλογική προοπτική. Αυτή η αποστράτευση έχει πλέον αποδώσει τους πικρούς της καρπούς.

Κάθε εκτεταμένη κινητοποίηση των μαζών που σταματάει στα μισά του δρόμου χωρίς να αλλάζει ριζικά το συσχετισμό δυνάμεων προκαλεί αποθάρρυνση στους εργαζόμενους και δίψα για εκδίκηση στο στρατόπεδο της αντίδρασης. Ολόκληρη η ιστορία του εικοστού αιώνα επιβεβαιώνει αυτό το νόμο. Ζήσαμε την εφαρμογή του στο Βέλγιο μετά τη γενική απεργία του 1960-61.

Αυτό είναι μια προειδοποίηση σε εκείνους τους πανούργους τακτικιστές που θέλουν να επαναλάβουν ξανά και ξανά αυτό το εγχείρημα προετοιμάζοντας παρομοίως τον θρίαμβο του “ισχυρού κράτους” σε αυτή τη χώρα – υπό την προϋπόθεση όμως ότι οι μάζες θα τους αφήσουν να το κάνουν!

* Το κείμενο του Μαντέλ «Τα μαθήματα της Ελλάδας», γραμμένο λίγες μέρες μετά το χουντικό πραξικόπημα, δημοσιεύεται εδώ για πρώτη φορά στα ελληνικά.

ΠΗΓΗ: www.contra-xreos.gr